

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS VRUBLEVSKIŲ BIBLIOTEKA

2025 metų

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, kodas 191379828, Žygimantų g. 1, Vilnius. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka neturi savo filialų bei kontroliuojamų subjektų (6-ojo VSAFAS 1, 3 priedai).

Bibliotekos steigėjo teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Lietuvos mokslų akademija. Metinę konsoliduotą atskaitomybę Biblioteka pateikia Lietuvos mokslų akademijai. Finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais. Apskaitos valiuta – eurai.

1.2. Vidutinis darbuotojų skaičius – 152. Darbuotojai dirba pagal darbo sutartis.

II. BENDRA INFORMACIJA

APIE LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS VRUBLEVSKIŲ BIBLIOTEKĄ

2.1. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka (toliau – LMAVB) yra valstybinės reikšmės mokslinė biblioteka, mokslo ir kultūros biudžetinė institucija. Ji įkurta 1912 metais. Jos įkūrėjas – žymus Vilniaus advokatas, visuomenininkas, bibliofilas Tadas Stanislovas Vrublevskis (1858 XI 8–1925 VII 3). Steigimo metu (antrame XX a. dešimtmetyje) LMAVB turėjo apie 163 tūkstančius tomų, daugiau kaip 35 tūkst. rankraščių, didelį numizmatikos bei kartografinės medžiagos rinkinį ir nemažą paveikslų kolekciją. Dabar LMAVB fondą sudaro beveik 3,8 mln. egzempliorių dokumentų, iš jų – beveik 274,1 tūkst. rankraščių.

2.2. LMAVB komplektuoja ir saugo mokslo informacijos išteklius, palaiko informacinę sistemą, vykdo jos plėtrą, aptarnauja skaitytojus, rengia ir leidžia mokslo veikalus, raštijos paminklus, bibliografines rodykles, kitus informacinius leidinius, kataloguoja ir sistemina spaudinius, populiarina mokslo, kultūros, meno ir kitų intelektinės veiklos sričių žinias, keičiasi literatūra su šalies ir užsienio bibliotekomis, vykdo tarpbibliotekinio ir tarptautinio abonementų funkcijas, rengia bibliotekos fonduose saugomos dokumentinės medžiagos parodas, rūpinasi bibliotekos darbuotojų kvalifikacijos kėlimu.

2.3. LMAVB vykdo vieną programą – „Mokslo ir studijų sistemos informacinių poreikių tenkinimas“.

Universali mokslinė LMAVB paskirtis, čia diegiamos informacinės technologijos atveria dideles galimybes keistis mokslo informacija, užmegzti ryšius su kitomis mokslo, mokymo bei kultūros institucijomis ir visuomene. LMAVB bendradarbiauja su Vilniaus universiteto biblioteka, dalyvauja Lietuvos akademinių bibliotekų informacinės infrastruktūros mokslui ir studijoms palaikymo ir plėtros konsorciumo darbuose. Kartu su akademinėmis bibliotekomis ji dalyvauja kuriant Lietuvos virtualiąją biblioteką. Ji taip pat bendradarbiauja su Lietuvos mokslo institutais ir įvairių mokslų centrais, kuriant mokslinių publikacijų duomenų bazę. Bendradarbiaudama su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, LMAVB svariai prisideda prie virtualios elektroninio paveldo sistemos kūrimo ir plėtros.

2.4. LMAVB 2025 metais nepatyrė finansinės veiklos nuostolio ir neturėjo tokios veiklos pajamų, sumokėjo 7,76 Eur delpinigių komunalinių paslaugų tiekėjams, nuostolingai parduotų bibliotekos leidinių suma sudarė 88,61 Eur. (6-ojo VSAFAS 7 priedas). Ilgalaikių įsipareigojimų – indėlių, paskolų, vertybinių popierių – neturėjo (6-ojo VSAFAS 10, 11, 13, 14, 15 priedai).

III. TEISĖS AKTAI IR REGLAMENTAI

3.1. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos asmens duomenų saugojimo politika.

3.2. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos kolektyvinė sutartis.

3.3. Įstatymai:

3.3.1. Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas, 1995.06.06 Nr. I-920, ir jo pakeitimo ir papildymo įstatymai: 2000.05.16 Nr. VIII-1681; 2004.07.15 Nr. IX-2378; 2010.04.22 Nr. XI-775; 2013.12.23 Nr. XII-752; 2017.10.12 Nr. XIII-676; 2018.06.27 Nr. XIII-1316; 2018.12.11 Nr. XIII-1749; 2019.07.11 Nr. XIII-2320; 2020.06.25 Nr. XIII-3108; 2022.12.20 Nr. XIV-1719; 2024-04-25 Nr. XIV-2584

3.3.2. Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995.12.05 Nr. I-1113, ir jo nauja redakcija 2024-05-16 Nr. XIV-2632.

3.3.3. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas, 2006.07.11 Nr. X-752, ir jo pakeitimas 2024.11-12 Nr. XIV-3120.

3.3.4. Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas, 1999.05.19 Nr. VIII-1185, ir jo pakeitimas, 2023-06-29 Nr. XIV-2141

3.3.5. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas, 2000.01.11 Nr. VIII-1524, ir jo nauja redakcija, 2021.06.30 Nr. XIV-491.

3.3.6. Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymas, 2014.12.11 Nr. XII-1428, ir jo nauja redakcija, 2024.07.11 Nr. XIV-2902.

3.3.7. Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas, 2016.09.14 Nr. XII-2603, ir jo pakeitimai, suvestinė redakcija 2024-05-14 Nr. XIV-3034.

3.3.8. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas, 2000.07.18 Nr. XIII-1864, ir jo pakeitimai. 2024-11-12 Nr. XIV-3146

3.3.9. Lietuvos respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996.08.13 Nr. I-1491, ir jo pakeitimai, suvestinė redakcija 2024-11-12 Nr. XIV-3149

3.3.10. Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, 1994.12.22 Nr. I-733, ir nauja suvestinė redakcija 2024-06-18 Nr. XIV-2764.

3.3.11. Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas, 1996.01.23 Nr. I-1179, ir jo nauja suvestinė redakcija 2021-11-04 Nr. XIV-608.

3.3.12. LR labdaros ir paramos fondų įstatymo pakeitimas, 2004.01.13 Nr. IX-1940. Suvestinė nauja redakcija 2024-06-25 Nr. XIV-2819.

3.4. Lietuvos respublikos Vyriausybės nutarimai:

3.4.1. LR Vyriausybės nutarimas, 1999-06-03 Nr. 719 „Dėl inventorizavimo taisyklių patvirtinimo“,

3.4.2. LRV nutarimas, 2000-02-17 Nr. 179 „Dėl kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“.

3.5. LR ministrų įsakymai:

3.5.1. LR kultūros ministro įsakymas, 2021-08-17 Nr. ĮV-966 „Dėl bibliotekų fondo apsaugos nuostatų patvirtinimo“.

3.5.2. LR kultūros ministro įsakymas, 2006-12-11 Nr. ĮV-670 „Dėl Lietuvos bibliotekų fondo nuostatų patvirtinimo“.

3.5.3. LR kultūros ministro įsakymas, 2005.12.23 Nr. ĮV-757 „Dėl bendrosios bibliotekos apskaitos knygos ir bibliotekos dienoraščio formų patvirtinimo“.

3.5.4. LR kultūros ministro įsakymas, 2005.11.02 Nr. IV-502 „Dėl valstybės ir savivaldybių įsteigtų bibliotekų teikiamų mokamų paslaugų sąrašo patvirtinimo“.

3.5.5. LR finansų ministro įsakymas, 2022.03.02 Nr. 1K-74 „Dėl finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1K-465 „dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ pakeitimo“.

3.5.6. LR finansų ministro įstatymas, 2014.11.28 Nr. 1K-407 „Dėl finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1K-465 „Dėl Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ pakeitimo“.

3.5.7. LR finansų ministro įsakymas, 2008.12.31 Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2024-06-26 Nr. 1K-119).

3.5.8. LR finansų ministro įsakymas, 2018.12.31 Nr. 1K-464 „Dėl finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1K-465 „Dėl Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ pakeitimo“.

3.5.9. LR finansų ministro įsakymas, 2019.12.30 Nr. 1K-405 „Dėl finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1K-465 „Dėl Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ pakeitimo“.

IV. FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ, JOS SUDĖTIS IR RENGIMAS

4.1. Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją vartotojams, kurie neturi galimybės pareikalauti jų poreikius atitinkančių ataskaitų.

Finansinių ataskaitų informacijos vartotojai yra mokesčių mokėtojai, valstybės valdžios institucijų nariai, tiekėjai ir pan. Finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija apie LMAVB finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynąjį turtą ir pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai, priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo, teikiant viešąsias paslaugas.

LMAVB rengia žemesnio lygio finansinių ataskaitų rinkinį. Biblioteka finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais. Nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos valiuta yra eurai.

4.2. LMAVB teikia metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Bibliotekos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis atskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu.

4.3. Finansinių ataskaitų privalomos formos yra reglamentuotos 2-ajame–6-ajame VSAFAS.

4.5. LMAVB metinis finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas ne vėliau kaip iki kitų metų kovo 1 d. Bibliotekos metinis finansinių ataskaitų rinkinys teikiamas konsoliduojančiam viešojo sektoriaus subjektui – Lietuvos mokslų akademijai – iki kitų metų kovo 31 d.

4.6. LMAVB apskaitos politikos priede pateikia visą Bibliotekos rengtinių metinių finansinių ataskaitų rinkinį, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles.

4.7. LMAVB taiko tokius apskaitos principus, kurie užtikrina tikslų ir teisingą turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vaizdą ir atitinka kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, Biblioteka vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.

4.8. LMAVB pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas.

4.9. Bibliotekos apskaitoje ūkinės operacijos registruojamos ir finansinė atskaitomybė sudaroma taikant bendruosius apskaitos principus.

4.10. LMAVB, sudarydama biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais.

4.11. Pagal subjekto principą Biblioteka laikoma apskaitos vienetu: atskirai tvarko apskaitą, sudaro ir teikia atskirus finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Bibliotekos apskaitoje registruojamas tik jos patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos. Turtas, valdomas ir naudojamas kitomis teisėmis, registruojamas nebalansinėse sąskaitose.

4.12. Visos ūkinės operacijos apskaitoje registruojamos eurai ir centais, apvalinant iki šimtųjų euro dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

4.15. Visos ūkinės operacijos registruojamos Bibliotekos sąskaitų plano sąskaitose taikant Bibliotekos apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

V. FINANSINIŲ ATASKAITŲ ELEMENTAI

Nematerialus turtas

5.1. Nematerialiojo turto apskaitos politika nustatyta 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“; nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

5.2. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, patirtos po piršto ar susikurto nematerialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.

5.3. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Tam tikro nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatytas atsižvelgiant į sutartis ar kitas juridines teises, neturi būti ilgesnis už juridinių teisių galiojimo laikotarpį. Kitam nematerialiajam turtui LMAVB taiko nematerialiojo turto amortizacijos normatyvus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka.

Ilgalaikis materialusis turtas

5.4. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika nustatyta 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

5.5. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

5.6. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS. Į smulkesnes grupes ilgalaikis materialusis turtas skirstomas pagal Bibliotekos poreikį.

5.7. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

5.8. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

5.9. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) arba produkcijos vienetų metodą pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka.

ILGALAIKIO TURTO APSKAITOS TVARKA IR NUSIDĖVĖJIMO SKAIČIAVIMO NORMATYVAI

Eil. Nr.	ILGALAIKIO TURTO GRUPĖ	Normatyvai metais
	<i>MATERIALUSIS TURTAS</i>	
1	Pastatai	50–100
2	Mašinos, įrengimai	5–8
3	Kita biuro įranga	5–8
4	Baldai	5–8
5	Kompiuterinė technika	5–8
6	Lengvieji automobiliai (senesni negu 5 metų)	5–8
	<i>NEMATERIALUSIS TURTAS</i>	
7	Programinė įranga	1–4

5.10. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra, nuvertėjimas nurašomi. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ypatumai detalai nustatyti Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

5.11. Prie ilgalaikio turto esminio pagerinimo darbų priskirtini ne tik turto rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbai, bet ir paprastojo remonto darbai, skirti jo modernizavimui ir atnaujinimui pagal 12 VSAFAS nuorodas. Jei darbai nėra esminis turto pagerinimas, tokios išlaidos nurašomos į sąnaudas tą ataskaitinį laikotarpį, kai padarytos.

5.12. LMAVB apmoka už naujai įsigytą ilgalaikį turtą iš nepaprastųjų išlaidų straipsnio. Leidiniai įsigijami iš sąmatoje numatytų lėšų. Kitas šaltinis – tai Bibliotekos fondo papildymas privalomaisiais egzemplioriais, padovanotomis fizinių asmenų ar kitų organizacijų knygomis.

5.13. Iki VSAFAS taikymo LMAVB fondą sudarantys leidiniai buvo apskaitomi kaip mažavertis inventorių 71-oje sąskaitoje. Pagal naujos apskaitos tvarkos reikalavimus LMAVB fondas apskaitomas ilgalaikio materialaus turto sąskaitoje. Bibliotekos fondo įsigijimo suma buvo perkelta į ilgalaikio turto įsigijimo finansavimo sumas (7-ojo VSAFAS 3 priedas). Dalį LMAVB fondo sudaro kilnojamosios kultūros vertybės, tai yra seni, reti ir ypač vertingi spaudiniai ir rankraščiai.

Atsargos

5.14. Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“.

5.15. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

5.16. Kai atsargos (taip pat ir nebaigtos vykdyti sutartys) parduodamos, išmainomos ar perduodamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kuriuo pripažįstamos atitinkamos pajamos arba suteikiamos viešosios paslaugos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.

5.17. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė (ir vertinė) apskaita turi būti tvarkoma nebalansinėse sąskaitose Biudžetinių įstaigų atsargų apskaitos tvarkos apraše nustatyta tvarka.

5.18. Atsargų apskaitos ypatumai detaliam aprašomi Atsargų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

Finansinis turtas

5.19. Finansinio turto apskaita nurodyta 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ (detaliau aprašyta 71–75 punktuose).

5.20. Trumpalaikiam finansiniam turtui (6-ojo VSAFAS 4, 5, 6, 9 priedai) priskiriama:

5.21.1. per vienerius metus gautinos sumos;

5.21.2. pinigai ir jų ekvivalentai;

5.21.3. kitas trumpalaikis finansinis turtas.

5.21. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

5.22. Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose.

Finansavimo sumos

5.23. Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

5.24. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka VSAFAS nustatytus kriterijus.

5.25. Finansavimo sumos – viešojo sektoriaus subjekto iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas viešojo sektoriaus subjekto įstatuose nustatytiems tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir viešojo sektoriaus subjekto gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas viešojo sektoriaus subjekto išlaidoms dengti ir paramos būdu gautą turtą.

5.26. Bibliotekos gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:

5.26.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;

5.26.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti (20-ojo VSAFAS 3, 4, 5 priedai).

5.27. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti gaunamos kaip nemokamai gautas ilgalaikis turtas arba atsargos, įskaitant paramą, arba kaip pinigai, skirti ilgalaikiam arba trumpalaikiam nepiniginiam turtui įsigyti.

5.28. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms (negautoms pajamoms) kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

5.29. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

5.30. Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos Bibliotekos sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems subjektams, mažinamos gautos finansavimo sumos.

5.31. Bibliotekos apskaitoje finansavimo sąnaudomis perduotos sumos pripažįstamos tik tuomet, kai Biblioteka kitus viešojo sektoriaus subjektus finansuoja savo uždirbtomis lėšomis.

5.32. Finansavimo sumų apskaitos ypatumai detalai nustatyti Finansavimo sumų apskaitos bibliotekoje tvarkos apraše.

Finansiniai įsipareigojimai

5.33. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

5.34. LMAVB visi įsipareigojimai yra trumpalaikiai.

5.35. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina.

Pajamos

5.36. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 9-ajame VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“, 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

5.37. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias operacijas, būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos, panaudojant detalizuojančius požymius arba sukuriant subsąskaitas.

5.38. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kai Biblioteka gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai ji gali patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

5.39. Pajamų apskaitos ypatumai detalai aprašomi Pajamų apskaitos tvarkos apraše, Finansavimo sumų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše bei Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos biudžetinėse įstaigose tvarkos apraše.

Sąnaudos

5.40. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su turtu, finansavimo sumomis ir įsipareigojimais, apskaitos principai nustatyti jų apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

5.41. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai

susieti su tam tikrų pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

5.42. Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma.

5.43. Sąnaudų apskaitos ypatumai detaliam aprašomi Sąnaudų apskaitos bibliotekoje tvarkos apraše bei Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos bibliotekoje tvarkos apraše.

Sandoriai užsienio valiuta

5.44. Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

5.45. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

5.46. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos santykį.

5.47. Užsienio valiutos kurso pasikeitimo apskaitos ypatumai detaliam aprašomi Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos bibliotekoje tvarkos apraše.

Su darbo santykiais susijusios išmokos

5.48. 24-asis VSAFAS taikomas visoms išmokoms darbuotojams pinigais ir natūra, mokamoms pagal sutartis, kitoms išmokoms pagal naują Darbo kodeksą.

5.49. Išmokos skirstomos į ilgalaikes, trumpalaikes ir išeitines:

5.49.1. trumpalaikės – tai išlaidų kompensacijos, premijos ir kt.

5.49.2. ilgalaikės – tai išmokos už ilgalaikį darbą, ilgalaikės netekto darbingumo išmokos, atidėtos kompensacijos.

5.50. Trumpalaikės išmokos registruojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, pripažindamas sąnaudas.

5.51. Ilgalaikių išmokų darbuotojams sąnaudos ir įsipareigojimai pripažįstami, nustačius prievolę mokėti tokias išmokas

5.52. Išeitinė išmoka pripažįstama įsipareigojimu ir sąnaudomis tada, kai darbuotojas nutraukia sutartį savo iniciatyva ar darbdavys pasiūlo nutraukti darbo santykius.

Informacijos pagal segmentus pateikimas

5.53. Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25-ajame VSAFAS „Atsiskaitymas pagal segmentus“.

5.54. Biblioteka turi tvarkyti apskaitos veiklą pagal segmentus. Segmentai – įstaigos pagrindinės veiklos dalys pagal atliekamas valstybės funkcijas, apimančios vienu ar keliais LMAVB teikiamas viešąsias paslaugas pagal valstybės funkcijų klasifikaciją.

5.55. LMAVB skiria švietimo segmentą. Apie segmentą pateikiama tokia informacija:

5.57.1. segmento sąnaudos;

5.57.2. segmento pinigų srautai.

5.56. LMAVB turto, įsipareigojimų ir finansavimo sumų ir pajamų apskaitą tvarko pagal segmentus, t. y. taip, kad galėtų pagal segmentus teisingai užregistruoti pagrindinės veiklos sąnaudas ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.

Apskaitos politikos keitimas

5.57. Apskaitos politikos keitimo principai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

5.58. LMAVB pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti įvairių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti. Apskaitos politika gali būti keičiama, jeigu keičiasi VSAFAS ar kitų norminių aktų reikalavimai.

Apskaitos klaidų taisymas

5.59. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

5.60. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vienos vertinė išraiška arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,5 procento per finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės arba 0,25 procento turto vertės.

5.61. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

5.61.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

5.61.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

VI. APSKAITOS ORGANIZAVIMAS

Atsakomybė už apskaitos organizavimą

6.1. Pagal LR finansinės apskaitos įstatymą ir LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą už apskaitos organizavimą, apskaitos dokumentų išsaugojimą ir finansinių ataskaitų rinkinio pateikimą laiku atsakingas LMAVB vadovas.

6.2. Pagal LR finansinės apskaitos įstatymą LMAVB direktoriaus pavaduotojas finansų reikalams atsako už buhalterinių įrašų teisingumą.

6.3. LMAVB vadovas ir pavaduotojas finansų reikalams pasirašo įstaigos finansines ataskaitas.

Apskaitos tvarkytojas

6.4. LMAVB buhalterinė apskaita organizuota pagal LR finansų ministerijos nustatytas buhalterinės apskaitos organizavimo taisykles.

6.5. LMAVB apskaitą tvarko buhalterijos darbuotojai.

6.6. Buhalterijai vadovauja direktoriaus pavaduotojas finansų reikalams. Buhalterijos darbuotojai savo veikloje vadovaujasi LR finansinės apskaitos įstatymu, LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, LR finansų ministro patvirtintomis BĮ buhalterinės apskaitos organizavimo

taisyklėmis ir kitais teisės aktais, LMAVB vadovo patvirtintais nuostatais ir nustatyta apskaitos politika.

Apskaitos sistema

6.7. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 30 straipsniu, 33 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 1 punktu, Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 180 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2006.04.06 LR finansų ministras patvirtino įsakymą „Dėl valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemos steigimo, valdymo ir naudojimo“.

6.8. Pagal 2023.06.20 Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos raštą Nr.(32.5Mr)-6K-23/4226 Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka apskaitai naudoja Viešojo sektoriaus finansinės apskaitos bendrąją posistemį FABIS.

Direktorius

dr. Sigitas Narbutas

Pastabos

1. Pažymime, kad 2016 m. III ketvirtį buvo atnaujinti Bibliotekos rekonstrukcijos darbai. Apskaitoje atstatyta vertė iš nurašytų sumų į nebaigtą statybą bei finansavimo sumas – 302 198,01 Eur. 2017 m. likutinė statybų vertė – 1 868 198,01 Eur, 2018 m. vertė padidėjo 1 201 000,00 Eur, 2019 m. – 1 313 000,00, Eur, 2020 m. – 2 353 000,00 Eur, 2021 m. – 2 076 000,00 Eur, 2022 m. – 1 772 000,00 Eur, 2023 m. – 4 705 000,00 Eur, 2024m – 5 101 000,00 Eur, 2025m – 1 542 000,00 Eur nebaigtos statybos likutinė vertė pasiekė 21 931 198,01 Eur.

2. Pažymime, kad neapibrėžtųjų įsipareigojimų įstaiga neturi.

3. Pažymime, kad lizingo įsipareigojimų įstaiga neturi.

4. Pažymime, kad reikšmingų įvykių, įtakančių biudžetinės įstaigos veiklos rezultatus ir finansinių ataskaitų rinkinį, po paskutinės tarpinio ataskaitinio laikotarpio dienos nebuvo.

5. Pažymime, kad ILGALAIKIS TURTAS įstaigos finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną sudaro 48 380 128,70 Eur sumą. Detalizuojame šią grupę:

5.1. Nematerialusis turtas – 5 311,99 euro (P03). Šį turtą sudaro programinė įranga ir jos licencijos.

5.2. Ilgalaikis materialusis turtas – 48 374 816,71 Eur (P04). Šį turtą sudaro:

5.2.1. Pastatai: pagrindinis Bibliotekos pastatas kaip nekilnojamoji kultūros vertybė. Jo vertė 3 403 000,00 Eur. Šiuo metu vyksta pastato kapitalinio remonto darbai. Saugyklų pastato rekonstrukcijos darbai baigti.

5.2.2. Kilnojamosios kultūros vertybės (Retų spaudinių, Rankraščių ir dalis Fondų skyriaus leidinių) sudaro 27 procentus Bendro bibliotekos fondo. Jų suma siekia 7 737 092.95 Eur. Pagal 1996 m. sausio 23 d. „Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos“ įstatymą ir patvirtintą LMAVB „Kilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos tvarką“ į Kilnojamųjų kultūros vertybių straipsnį iš Pagrindinio bibliotekos straipsnio 2025 metais buvo iškelta 33 995,50 Eur, nemokamai gauta 15 706,00 Eur, įvertinta 1 586 903,83 Eur. LMAVB turi 43 KKV pasus, išduotus Kultūros paveldo departamento.

5.2.3. Transporto priemonės vertė – 2 217,10 Eur.

5.2.4. Baldai – 0 Eur. Baldai yra visiškai nudėvėti.

5.2.5. Kompiuterinė įranga – 101 531,61 Eur (likutinė vertė). LMAVB įsigijo naujos technikos už 11 547,80 Eur.

5.2.6. Kita biuro įranga – 8056,78 Eur. LMAVB įsigijo naujos įrangos už 1 194,22 Eur.

5.2.7. Kitas ilgalaikis turtas – Bibliotekos fondas – 15 181 668,85 Eur. Ataskaitinio laikotarpio metu perkelta iš sandėlio 1 466,20 Eur, pirktą 56 261,77 Eur, perkelta prenumerata 39 139,93 Eur, nemokamai gauta 145 234,38 Eur, perkelta prie kilnojamųjų kultūros vertybių 33 995,50 Lt, nurašyta 33 329,08 Eur.

6. Pažymime, kad TRUMPALAIKIS TURTAS įstaigos finansinės būklės ataskaitoje ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną sudaro 347 277,97 Eur sumą. Detalizuojame šią grupę:

6.1. Išankstinių apmokėjimų suma – 16 516,58 Eur, ateinančių laikotarpių sąnaudos – 22 847,79 (P09)

6.2. Sukautos gautinos sumos – 103 904,20 Eur.

6.3. Pirkėjų skolos – 0 Eur. (P10)

6.4. Kitos gautinos sumos – 2 350,35 Eur.

6.5. Atsargos – 78 312,03 Eur.

6.6. Atsargos, skirtos parduoti – 46 848,35 Eur.

- 6.7. Nebaigtos vykdyti sutartys – 57 177,83 Eur.
- 6.8. Pinigai banko sąskaitoje – 19 320,84 Eur. (P11)

7. FINANSAVIMO SUMOS finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną sudaro 38 711 331,38 Eur (P12).

Gautas finansavimas pinigais 6 614 066,78 Eur:

- 7.1. Gauta iš valstybės biudžeto ilgalaikio turto įsigijimui – 1 559 644,65 Eur.
- 7.2. Gauta iš valstybės biudžeto atsargų įsigijimui ir kitoms išlaidoms – 4 787 351,33 Eur.
- 7.3. Gauta iš valstybės biudžeto Lituaniistikos projektui – 212 200,00 Eur.
- 7.4. Gauta iš valstybės biudžeto Čiurlionio projektui – 13 900,00 Eur.
- 7.5. Gauta iš valstybės biudžeto projektui Elaba – 2352,34 Eur.
- 7.6. Gauta parama ir kitos lėšos – 38 618,46 Eur.
- 7.7. Nemokamai gauta turto 147 689,74 Eur.

Uždirbtos lėšos:

- 7.8. Uždirbtų lėšų (mokamos paslaugos skaitytojams) suma sudarė – 13 111,08 Eur.

Mokamų paslaugų sąrašas ir įkainiai yra paskelbti Bibliotekos internetiniame puslapyje. Biblioteka atlieka pagal skaitytojų užsakymus dokumentų kopijavimą, skaitmeninimą, leidinių įrišimą, suteikia tarpbibliotekinio abonemento paslaugas.

8. GRYNJOJO TURTO ataskaitoje tikrosios vertės rezervas sudarė 9 903 047,48 Eur (P18), ataskaitinio laikotarpio grynasis turtas – 9 734,18 Eur, sukauptas rezultatas 10.093,62 Eur.

9. PAGRINDINĖS VEIKLOS PAJAMOS veiklos rezultatų ataskaitoje – 4 819 698,55 Eur. Detalizuojame:

9.1. Visa pagrindinės veiklos pajamų suma yra finansavimo pajamos; pagal finansavimo šaltinį jas skirstome taip:

- 9.1.1. Iš valstybės biudžeto – 4 755 534,39 Eur,
- 9.1.2. Iš savivaldybių – 0 Eur,
- 9.1.3. Iš ES paramos – 49 415,17 Eur,
- 9.1.4. Iš kitų finansavimo šaltinių – 3 055,05 Eur,
- 9.1.5. Pagrindinės veiklos kitos pajamos – 11 693,94 Eur,

9.2. Kitos veiklos kitos pajamos – 1 417,14 Eur,

10. Bibliotekos veiklos rezultatų ataskaitoje PAGRINDINĖS VEIKLOS SĄNAUDOS sudaro 4 829 336,36 Eur (P02). Detalizuojame:

- 10.1. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo – 4 340 767,64 Eur.
- 10.2. Nusidėvėjimo ir amortizacijos – 74 408,80 Eur.
- 10.3. Komunalinių ir ryšių paslaugų – 114 794,87 Eur.
- 10.4. Kvalifikacijos kėlimo – 6.364,73 Eur.
- 10.5. Sunaudotų ir perduotų atsargų savikaina – 106 123,16 Eur.
- 10.6. Kitų paslaugų – 139 590,95 Eur.
- 10.7. Transporto sąnaudos – 2 676,24 Eur.
- 10.8. Nurašytų sumų – 47,09 Eur.
- 10.9. Komandiruočių – 11 092,37 Eur.
- 10.10. Nuomos – 33 114,36 Eur.
- 10.11. Finansavimo – 25,20 Eur.
- 10.12. Kitos – 330,95 Eur.

Bibliotekos veiklos rezultatas

11. Biblioteka nepatyrė nuosavybės metodo įtakos.
12. Veiklos rezultatas už 2025 metus – 9 734,18 Eur, sukauptas rezultatas 10 093,62 Eur.
13. Visos įplaukos, išmokos ir pervestos lėšos atspindi tiesioginiuose pinigų srautuose.

Detalizuojame:

13.1. Įplaukos:

- 13.1.1. Iš valstybės biudžeto kitoms išlaidoms ir atsargoms 5 033 887,70 Eur
- 13.1.2. Iš kitų šaltinių 20 435 Eur,
- 13.1.3. Iš valstybės biudžeto ilgalaikiam turtui 1 559 730,56 Eur.
- 13.1.4. Iš kompensatorių 52 380,38 Eur.
- 13.1.5. Iš pirkėjų 13 935 Eur.

Pervestos lėšos:

- 13.2.1. Į valstybės biudžetą už paslaugas – 33 151,79 Eur.
- 13.2.2. Viešojo sektoriaus subjektams – 121,40 Eur.

13.2. Išmokos 5 099 034,14 Eur:

- 13.3.1. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo – 4 565 701,55 Eur.
- 13.3.2. Komunalinių bei ryšių paslaugų – 127 104,00 Eur.
- 13.3.3. Kitų paslaugų įsigijimo – 198 861,46 Eur.
- 13.3.4. Transporto išlaidos – 2 676,24 Eur.
- 13.3.5. Atsargų įsigijimo – 153 788,48 Eur.
- 13.3.6. Komandiruočių – 11 092,37 Eur.
- 13.3.7. Kvalifikacijos kėlimo – 6 364,73 Eur.
- 13.3.8. Kitos išmokos – 330,95 Eur.
- 13.3.9. Nuomos išmokos – 33 114,36 Eur.
- 13.3.10. Išmokos ilgalaikiam turtui – 1.559.644,65 Eur.

Direktorius

dr. Sigitas Narbutas

Direktorius pavaduotoja finansams

Vanda Tuguši